

Darja Roškar

Jeseni leta 1976 sem se po stopnicah svoje prejšnje osnovne šole v resničnem in simboličnem smislu vzpela eno nadstropje više – na gimnazijo pedagoške smeri. To je bilo na sedanji Osnovni šoli I. Takratne oblasti so zelo podpirale odločanje za pedagoški poklic, saj naj bi ga primanjkovalo. Tako so nam bila vrata ob vpisu na široko odprta. Mene so k vpisu spodbujali starši, češ s splošno gimnazijo še nimaš poklica. Pozabili so, da tudi s pedagoško ne. Nekaj časa sem z drobcom žalosti pogledovala proti razredom splošne gimnazije, kamor se je vpisala večina soboških gimnazijcev, ko pa se je pouk zares začel in sem spoznala sošolce in dobila prijatelje, se je žalost popolnoma razblinila.

Zelo dobro se spominjam obotavljajočega in čudenja polnega začetka, saj smo se zbrali v razredu iz vseh koncev Prekmurja in sanjalo se mi ni, da je le-to govorno tako pestro. Že za besedo jaz smo uporabljali: ge, ges, jes, ja, džas ... Svet se je razširil za par pedi in to je prineslo nekaj svežine v naša življenja, prav tako nas je osveževalo razvojno obdobje, v katerem smo se znašli polni zanosa, občutka brezmejnosti ... Kmalu pa smo naleteli na čeri zahtev profesorjev, ki so nam pogosto sporočali, da to ni več osnovna šola, in da je odgovornost za uspehe oz. neuspehe na naši strani. Na srečo smo bili generacija, ki smo se zavedali dejstva, da je v slogi moč. Matematika pri gospodu Rudiju Cipotu, ki se mi je zdel strog in zahteven, je bila za nas z množicami in aksiomi nekaj novega. Večkrat smo se po pouku – zvečer, saj smo bili »popoldanci«, zbrali v majhni učilnici prav na vrhu šole in drug drugemu razlagali, kar smo pač znali. Pred testi smo se dobili pri kom, ki je bil doma iz Murske Sobotice in se skupaj učili. Dopoldne smo imeli namreč doma mir pred družinskim živžavom. To smo seveda izkoriščali tudi za druženja brez učenja.

Zelo nas je veselilo, če je imel kateri od profesorjev, kot recimo Franc Kuhar, ki nas je učil zgodovino, smisel za humor. Vedno, ko je prišel v razred, je rekel: »Drvo na drvo!« To je razredčilo gostoto resnosti in pritiskov, ki smo jih čutili.

V političnem smislu pa je bil to čas, ko smo bili še zelo ponosni na Federativno republiko Jugoslavijo, del katere smo bili, na njenega vodjo, tovariša Tita in na vrednote kot je bratstvo in enotnost in politiko neuvrščenosti. Predmet obramba in zaščita je bil tako pomemben, da je imela sošolka in prijateljica popravni izpit iz tega predmeta, ker ni hotela streljati s puško na poligonu. Pri samoupravljanju s temelji marksizma pa smo si vbijali v glavo cel kup tujk, ki jih je nanizal v neki svoji knjigi, seveda v platnicah rdeče barve, takratni politik Edvard Kardelj. Potrebovala sem inštrukcije svoje sosede, profesorice tega predmeta na neki drugi šoli, da sva skupaj prevajali in odkrivali »globine« tega besedišča.

Bil je tudi čas reform v izobraževanju. Tako smo bili prva generacija usmerjenega izobraževanja, kar je pomenilo, da so nas kot razred v tretjem letniku razbili in sestavili na novo glede na usmeritev. Vleklo me je k družboslovju in jezikoslovju, za kar se je odločilo tudi veliko drugih. Dobili smo drugi tuji jezik – ruščino, osiromašili pa so nas za naravoslovje. Meni je bilo to kar všeč. Najljubša predmeta iz tega časa sta mi bila psihologija in filozofija. Všeč sta mi bili tudi profesorici, ki sta ju učili – gospa Katica Mladenović in gospa Jezerškova. Slednja se je zavedala, da poleg znanja potrebujemo še kakšno vodstvo ali usmeritev v umetnosti življenja, zato si je včasih vzela čas in nam povedala kaj osebnega. Rada sem prisluhnila tem zgodbam. Prepričana pa sem, da profesorji kot tudi vsi odrasli povedo mladim več s svojo držo in dejanji kot z besedami. Na tem mestu bi se zahvalila vsem profesoricam in profesorjem za trud in pomoč do srečnega konca gimnazije, ki smo ga okronali z maturantskim izletom v Makedonijo in na Kosovo ter za prispevek, da smo postali to, kar smo.

Darja Roškar